

2020-05-14

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten
S2020/04306/SF

Rädda Barnens remissvar till förslag om tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer inom bostadsbidraget med anledning av covid-19

Inledning

Rädda Barnen har tagit del av promemorian med förslag om ett tillfälligt tilläggsbidrag till barnfamiljer och välkomnar förslaget som kommer att utgöra ett viktigt stöd för barnfamiljer med låg inkomst. Barnfattigdomen kommer med största sannolikhet att öka, delvis som en följd av Corona. I samband med att Rädda Barnen nyligen skapade en digital plattform för barn (Digifritids¹) gjordes en enkätundersökning. Av de barn som deltog i undersökningen svarade en tredjedel av barnen i hushåll med en inkomst över 700 000 kr per år att de var mycket eller ganska oroliga när de hör om Corona. Av barnen i hushåll med en inkomst under 300 000 kr per år svarade två tredjedelar att de var mycket eller ganska oroliga när de hör om Corona.² Denna undersökning ger oss en indikation på att barn som lever på marginalen oroar sig mer för sin familjs ekonomiska situation än de barn som har det bättre ställt. Rädda Barnen vill därför inledningsvis framföra vikten av att det under denna extraordinära tid konsekvent görs analyser av vilka ekonomiska konsekvenser denna kris får nu och på sikt för barn med anledning av covid-19. Det behövs en långsiktig ambition gällande åtgärder mot barnfattigdom och det behövs fler familjepolitiska satsningar för att säkerställa varje barns rätt till goda uppväxtvillkor.³

Synpunkter från Rädda barnen

Rädda Barnen tillstyrker regeringens förslag angående stöd till barnfamiljer med låg inkomst i form av utökade bostadsbidrag. Rädda Barnen vill dock i detta sammanhang framföra två synpunkter med anledning av regeringens förslag.

Utreda behovet av ett permanent bidrag till barnfamiljer med låg inkomst

I Rädda Barnens rapport *Välfärd inte för alla*⁴ från juni 2019 redovisas ekonomisk utsatthet bland barn och deras familjer på nationell nivå. Allmänt sett har inkomstjämligheten bland hushållen ökat i Sverige under en lång följd av år.⁵ Rapporten visar att den ekonomiska familjepolitiken i allt lägre grad förmår lyfta barnfamiljer över EU:s fattigdomsnivå. Även Försäkringskassans senaste socialförsäkringsrapporter visar att den ekonomiska familjepolitiken i allt lägre utsträckning lever upp till sina övergripande mål om fattigdomsreducering och minskade skillnader mellan hushåll.⁶

Av regeringens förslag framgår att tilläggsbidraget till barnfamiljer bedöms utgöra ett stöd av extraordinär karaktär och därför lämnas under en begränsad tidsperiod. Rädda Barnens slutsatser i olika rapporter är att de familjepolitiska insatserna allt sämre förmår att leva upp till den officiella målsättningen om alla barns rätt att växa upp under ekonomiskt rimliga villkor. Barnkonventionen är nu sedan årsskiftet svensk lag. Rädda Barnen vill därför att regeringen inom ramen för utredningen om bostadsbidrag och underhållsstöd (dir. 2018:97) ser över hur familjepolitiska insatser såsom utökade och mer träffsäkra bostadsbidrag kan bli permanenta, även efter januari 2021.

¹ www.digifritids.se

² <https://www.raddabarnen.se/globalassets/dokument/rad--kunskap/digifritids/digifritids-rapport.pdf> s8

³ Artikel 26 i barnkonventionen om barns rätt till social trygghet samt artikel 27 i barnkonventionen om skälig levnadsstandard

⁴ <https://press.raddabarnen.se/documents/rapport-vaelfaerd-inte-foer-alla-88525>

⁵ Gini-koefficienten ökade från 0,226 år 1991, 0,294 år 2000, 0,297 år 2010 till 0,322 år 2017. Ju högre desto större inkomstjämlighet, SCB:s statistikdatabas.

⁶ Rapport – Barnhushållens ekonomi – resultatindikatorer för den ekonomiska familjepolitiken 2019 Försäkringskassans s13

Barn i hemlöshet

Socialstyrelsen gjorde en grov uppskattning i en kartläggning från 2017 att runt 10 500–15 000 barn levde i någon form av hemlöshet.⁷ Kronofogden skattar att antalet barn som berörs av vräkningar ökar trots att barnkonventionen nu är lag.⁸ Rädda Barnen har under flera års tid lyft de problem som uppstår för barn som växer upp under otrygga boendeförhållanden. I Rädda Barnens rapport ”En plats att kalla hemma: barnfamiljer i bostadskrisens skugga”⁹ belyste vi dessa problem ytterligare. I rapporten konstaterade vi att det finns ett starkt samband mellan fattigdom och osäkra boendeförhållanden samt att denna problematik leder till ökade risker att barn inte får andra rättigheter tillgodosedda på lämpliga sätt. Många bostadslösa familjer nekas hjälp av socialtjänsten eller undviker att söka hjälp av olika orsaker. Dessa familjer hyr ofta rum eller lägenheter på den svarta bostadsmarknaden eller bor hos släktingar eller vänner. Detta ökar risken för att man flyttar ofta, saknar en stadigvarande adress och inte kan tillgodogöra sig familjepolitiska stöd, som bostadsbidrag. Att sakna en fast punkt, eller att bo under mycket trånga förhållanden, under den rådande pandemin medför ytterligare utmaningar i vardagen för barn.

Regeringens förslag om bostadsbidrag når inte de barn som lever utan en fast bostad. Vi anser att det är oerhört angeläget att det görs en kartläggning av barn i hemlöshet och vilka insatser för barn i hemlöshet som behöver göras, särskilt under denna kris.

Helena Thybell
Generalsekreterare
Rädda Barnen

⁷ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2017-11-15.pdf> s 61

⁸ Kronofogdens pressmeddelande daterad 18 mars 2020, <https://www.kronofogden.se/82001.html>

⁹ https://www.raddabarnen.se/globalassets/dokument/rad--kunskap/arbetar-for-barn/barnfattigdomsrapporter/barnfattigdomsrapport_enplatsattkallahemma_2017_radda_barnen.pdf